



บทที่ 1

บทนำ

นามวลีในภาษาไทย เป็นเรื่องที่น่าสนใจและศึกษาค้นความมานานแล้ว เช่นเมื่อปี พ.ศ. 2461 พระยาอุปทิศศิลปสาร ได้ให้คำนิยามของนามวลีไว้ในหนังสือ หลักภาษาไทย (ตอนวากยสัมพันธ์)¹

ดร.วิจินต์ ภาณุพงศ์ ได้วิเคราะห์โครงสร้างของนามวลีไว้ในวิทยานิพนธ์
คุญฎิบัณฑิต เรื่อง Inter-Sentence Relations in Modern Conversational Thai²

ดร.เจลา ไชยรัตน์ และ ดร.อุคม วัชรตมัสสิขิตต์ ได้ศึกษาโครงสร้างของนามวลีตามทฤษฎีปริวรรต (Transformation) ไว้ในวิทยานิพนธ์คุญฎิบัณฑิต
เรื่อง A Comparative Study of English and Thai Syntax³ และ

¹พระยาอุปทิศศิลปสาร, หลักภาษาไทย (ตอนวากยสัมพันธ์), (พระนคร: ไลยวัฒนาพานิช, 2499), หน้า 4-21.

²Vichin Panupong (née Chantavibulya), Inter-Sentence Relations in Modern Conversational Thai, (Bangkok: The Siam Society, 1970), P.69-82.

³Chalao Chaiyaratana, A Comparative Study of English and Thai Syntax, (Ph.D. thesis, Indiana University, Bloomington, 1960), P.120-138.

Thai Syntax : An Outline¹ ตามลำดับ และในหนังสือ ภาษาศาสตร์เบื้องต้น² ของ ดร.อุคม วโรตมสิขคิตถ์ ซึ่งพิมพ์ออกจำหน่ายเนื่องในการฉลองปีการศึกษา ระหว่างชาติ พ.ศ. 2513 นั้น ดร.อุคม ได้อธิบายเรื่อง "นามวลี" ไว้อย่างเล็กน้อย พร้อมทั้งให้ตัวอย่างลักษณะประจำคำ (features) พอเป็นสิ่งเชปด้วย

ผู้ใช้ปณิธานพนธ์เล่มนี้จะศึกษา "โครงสร้างของนามวลีในภาษาไทย" ตาม ทฤษฎีปริวรรตน์ และได้กำหนดใช้คำ "ปริวรรตน์" แทนคำภาษาอังกฤษว่า Transformation³ และจะได้อธิบายถึงวิธีการนี้โดยสังเขปเพื่อเป็นรากฐานในการแถลง วิทยานิพนธ์เรื่องนี้

¹Udom Warotamasikkhadit, Thai Syntax: An Outline, (Ph. D. thesis, The University of Texas, 1963) P.18, 20.

²ดร.อุคม วโรตมสิขคิตถ์, ภาษาศาสตร์เบื้องต้น, (พระนคร; กรมการ ฝึกหัดครู, 2513), หน้า 168-192.

³A Dictionary of English-Indian Terms of Administration, (Nagpur: The Academy's own Printing Works: The Aryabharati Mudra-nalaya: 1950), Vol.23; p.219. ได้แปลคำ Transformation เป็นภาษา สันสกฤตว่า रूपान्तर (รูปานุตร) และ परिवर्तन (ปริวรรตน์), ผู้เขียน ได้เลือกใช้คำ "ปริวรรตน์" ซึ่งเป็นคำที่คุ้นตาคนไทยมากกว่า "รูปานุตร" และได้เปลี่ยนแปลงรูปคำให้เป็นคำไทยว่า "ปริวรรตน์" ; ในพจนานุกรมอีกเล่มหนึ่งคือ A Dic-tionary in Sanscrit & English, (Calcutta: The Baptist Mission Press: Calcutta, 1846), p.457. ได้แปลคำ परिवर्तन (ปริวรรตน์) เป็น ภาษาอังกฤษว่า Turning back ซึ่งผู้เขียนคิดว่าคำ "ปริวรรตน์" เป็นคำที่เหมาะสมที่จะใช้เรียกทฤษฎี Transformation เพราะการศึกษาทฤษฎีนี้ เราศึกษากลับ ไปหารูปดั้งเดิม คือ โครงสร้างลึก (deep structures) ด้วย

1.1 ทฤษฎีปริวรรต (Transformation)

ทฤษฎีปริวรรต เป็นสาขาหนึ่งของ Generative Grammar¹ ผู้นำคนหนึ่งที่มื่อชื่อเสียงในการค้นคว้าวิธีการนี้ คือ Noam Chomsky² เขาได้แสดงความคิดเห็นของเขาเป็นครั้งแรกในหนังสือ Syntactic Structures³ ซึ่งพิมพ์ออกจำหน่ายเป็นครั้งแรกเมื่อปี ค.ศ. 1957⁴ (พ.ศ. 2500)

¹Noam Chomsky, Aspects of the Theory of Syntax, (Massachusetts: The M.I.T. Press, Massachusetts Institution of Technology, Cambridge, 1957), Front flap.

²Ibid, back flap. ได้กล่าวถึงประวัติของ Noam Chomsky โดยสังเขปว่า "Noam Chomsky is Ferrari P.Ward...Professor of Modern Languages and Linguistics at the Massachusetts Institute of Technology."

³Noam Chomsky, Syntactic Structures, (The Hague: 's-Gravenhage, 1957).

⁴Emmon Bach, An Introduction to Transformational Grammar, (New York: Holt, Rinehart and Winston, Inc., 1964), preface p.V; Owen Thomas, Transformational Grammar and the Teacher of English, (New York: Holt, Rinehart and Winston, Inc., 1966), preface p.vii.

ทฤษฎีปริวรรต (Transformation) เป็นทฤษฎีที่ได้รับความนิยมต่อจาก
ทฤษฎีการวิเคราะห์ส่วนประชิด (Immediate Constituent Analysis) Noam
Chomsky ได้อธิบายขอบเขตของทฤษฎีการวิเคราะห์ส่วนประชิดว่า

" Immediate Constituent Analysis (labelled bracketing) of an actual string of formatives may be adequate as an account of surface structure, it is certainly not adequate as an account of deep structures..."¹

ซึ่งหมายความว่า ทฤษฎีการวิเคราะห์ส่วนประชิดเป็นทฤษฎีที่อธิบายแต่เพียงรูปโครงสร้างผิว (surface structures) แต่ไม่ได้อธิบายรูปโครงสร้างลึก (deep structures)

นอกจากนี้ ดร.อุดม วัชรธรรมลิขิตได้กล่าวถึงข้อเสียของทฤษฎีการวิเคราะห์ส่วนประชิดไว้ในหนังสือ ภาษาศาสตร์เบื้องต้น ซึ่งสรุปได้ดังนี้ คือ

"...การวิเคราะห์ส่วนประชิดจะลงใหญ่อันคิดว่าประโยคสองประโยคที่มีโครงสร้างที่แท้จริงต่างกันใหญ่เหมือนกัน..."

การวิเคราะห์ส่วนประชิดไม่ช่วยแก้ปัญหาเรื่องประโยคที่มีความหมายเป็นหลายนัย...

ถ้าหากเราถือว่าโครงสร้างพื้นฐาน หรือเกณฑ์แห่งการปริวรรตมีความ

¹Noam Chomsky, Aspects of the Theory of Syntax, (Massachusetts: The M.I.T. Press, Massachusetts Institution to Technology Cambridge, 1957), p.17.

สำคัญในทฤษฎีทางภาษาแล้ว การวิเคราะห์ส่วนประชิดมิได้คำนึงถึงเรื่องนี้เลย และไม่สามารถนำเอาทฤษฎีแห่งการปริวรรต และโครงสร้างพื้นฐานมาเกี่ยวข้องกับควยไต่เลย ทั้งนี้เพราะการวิเคราะห์ส่วนประชิดสนใจแต่โครงสร้างผิว (surface structures) หาไต่สนใจในโครงสร้างลึก (deep structures) ไม่..."¹

ในการอธิบายและศึกษาภาษานั้น เราไม่ได้ศึกษาแต่รูปภาษาที่ประยุกต์แล้ว (performance)² เท่านั้น แต่จะต้องศึกษารูปภาษาจิตตาศัย (competence)³ ด้วย เพราะรูปภาษาที่ปรากฏออกมาเป็นรูปภาษาที่ประยุกต์แล้ว (performance) นั้นถึงแม้ว่าจะปรากฏออกมาหลายรูปก็ตาม แต่จะมีรูปภาษาจิตตาศัย (competence) เป็นจำนวนจำกัด Noam Chomsky พยายามตั้งกฎเกณฑ์ต่าง ๆ ให้รัดกุมกว่ากฎเกณฑ์ของทฤษฎีการวิเคราะห์ส่วนประชิด และชี้แจงว่า ทฤษฎีปริวรรตของเขานั้นสามารถพิสูจน์ให้เห็นจริงได้เช่นเดียวกับทฤษฎีทางวิทยาศาสตร์⁴ เมื่อเป็นเช่นนั้น

¹ดร. อุดม วโรตม์ลึกขจิตต์, ภาษาศาสตร์เบื้องต้น, (พระนคร: กรมการฝึกหัดครู, 2513), หน้า 144-150.

²Emmon Bach, An Introduction to Transformational Grammar, (New York: Holt, Rinehart and Winston, Inc, 1964), p.4. ให้คำอธิบายคำ performance ว่า the actual use of language in concrete situations.

³Ibid. ให้คำอธิบายคำ competence ว่า the speaker-hearer's knowledge of his language.

⁴Noam Chomsky, Aspects of the Theory of Syntax, (Massachusetts: The M.I.T Press, Massachusetts Institution to Technology, Cambridge, 1957), p.10.

การวิเคราะห์ภาษาศาสตร์ของเขาจึงมีกฎเกณฑ์ที่คล้ายคลึงกับการคิดศาสตร์
ปรากฏอยู่ อาจกล่าวได้ว่าเขาอาศัยหลักคิดศาสตร์อธิบายภาษาศาสตร์ และได้ขอ
ยืมคำที่เกี่ยวกับคิดศาสตร์ เช่น ทำให้เกิด (generate)¹ มาใช้เป็นหัวใจสำคัญ
ของทฤษฎีนี้ นอกจากนี้ยังใช้ตัวอักษรและเครื่องหมายต่าง ๆ เป็นสัญลักษณ์แทน
หน่วยโครงสร้างต่าง ๆ เช่น มีกฎว่า

$$x \longrightarrow y + z$$

อ่านว่า x ประกอบด้วย y และ z เมื่อพิจารณาเครื่องหมายและสัญลักษณ์
ดังกล่าวนี้ จะเห็นว่าการเขียนโครงสร้างทางภาษาศาสตร์ของชอมสกี มีลักษณะ
เดียวกับสมการพีชคณิต และกฎนี้เรียกว่า Rewriting Rules ซึ่งขอยืมมาจาก
Rewriting System อันเป็นระบบทางคณิตศาสตร์³

ดังที่กล่าวมาแล้ว ทฤษฎีปริวรรตนั้นถือการศึกษารูปโครงสร้างลึกของ
ภาษาเป็นของจำเป็นยิ่ง โครงสร้างลึกเป็นรูปสมมุติฐาน (Hypothesis) และใน
การที่จะพิจารณาความถูกต้องของรูปภาษาให้เป็นรูปสมมุติฐานนี้ Noam Chomsky

¹H.A. Gleason, An Introduction to Descriptive Linguistics, (New York: Holt, Rinehart and Winston, Inc. 1964) p.181

²Noam Chomsky, Op.cit., p.180; Emmon Bach, Op.cit., p.14, 35.

³H.A. Gleason, Loc.cit.

ถือว่าผู้ที่พูดได้ คือ ตัวเจ้าของภาษา (native speakers) นั่นเอง เพราะ

" Language is a social institution. For this reason the data of Linguistics are not mere physical events, but physical events together with judgements of the native speakers.

...What we must account for includes what is known as the native speaker's intuition about what he says and hears, what the German call Sprachgefühl. ...Nevertheless, the fact remains that language as a cultural product cannot be adequately studied apart from the native speaker's judgement..."¹

"...the actual data of Linguistics performance will provide much evidence for determining the correctness of hypothesis about underlying linguistic structures, or the linguist who has learned the language..."²

¹Emmon Bach, An Introduction to Transformational Grammar, (New York: Holt, Rinehart and Winston, Inc, 1964), p.3.

²Noam Chomsky, Aspects of the Theory of Syntax, Massachusett: The M.I.T.Press , Massachusett Institute of Technology, Cambridge, 1957.), p.18.

ในการวิเคราะห์ส่วนประกอบต่าง ๆ ของภาษานั้น เราแบ่งการวิเคราะห์ เป็น 3 ระดับ คือ

- 1) การศึกษาองค์ประกอบเกี่ยวกับโครงสร้าง
- 2) การศึกษาองค์ประกอบเกี่ยวกับความหมาย
- 3) การศึกษาองค์ประกอบเกี่ยวกับเสียง

ในวิทยานิพนธ์เรื่องนี้ ผู้เขียนจะศึกษาเฉพาะองค์ประกอบเกี่ยวกับโครงสร้าง คือจะอธิบายโครงสร้างเล็ก และโครงสร้างนิว และจะศึกษาลักษณะประจำคำ และเขตประยুক্তของคำด้วย

✓ ในการตั้งกฎเกณฑ์เพื่อแสดงโครงสร้างเล็กและโครงสร้างนิวนั้น เราถือว่า กฎโครงสร้าง (Phrase Structure Rules) เป็นกฎที่แสดงรูปโครงสร้างเล็ก ซึ่งอาจมีรูปเหมือนกับรูปโครงสร้างนิวด้วยก็ได้ แต่กฎโครงสร้างเล็กยังใช้สร้างวลีจริง ๆ ไม่ได้ จะต้องคิดแปลงโดยวิธีการต่าง ๆ แต่ในวิทยานิพนธ์เรื่องนี้จะกล่าวถึงเพียง 3 วิธี คือ

ก. การเพิ่ม (Addition) หมายถึงการเพิ่มคำลงไปในกฎโครงสร้างเล็ก เพื่อให้เป็นรูปโครงสร้างนิว

ข. การตัดทอน (Deletion) หมายถึง การตัดทอนคำหรือส่วนใดส่วนหนึ่ง ในโครงสร้างเล็กให้ปรากฏมาเป็นรูปโครงสร้างนิว

ค. การย้ายที่ (Permutation) หมายถึง การย้ายที่คำหรือส่วนใดส่วนหนึ่ง ในโครงสร้างเล็กให้ปรากฏออกมาเป็นรูปโครงสร้างนิว

✓ ในการที่จะเปลี่ยนแปลงรูปโครงสร้างเล็กเป็นโครงสร้างนิว เราจึงต้องตั้ง กฎอีกชนิดหนึ่งซึ่งเรียกว่ากฎปริวรรต (Transformational Rules) กฎปริวรรตนี้มีสองประเภท "บังคับ" (Obligatory) หรือ "ไม่บังคับ" (Optional)

คำ "บังคับ" หมายความว่า ถ้าปรากฏรูปโครงสร้างลีกรูปนั้น ๆ แล้วจะต้องเปลี่ยนแปลงตามกฎปริวรรตที่เราตั้งไว้เสมอ

คำ "ไม่บังคับ" หมายความว่า ถ้าปรากฏรูปโครงสร้างลีกรูปนั้น ๆ แล้วไม่จำเป็นต้องเปลี่ยนแปลงรูปตามกฎปริวรรตที่เราตั้งไว้ คือ **ปรากฏได้ทั้งโครงสร้างลีกรูปและโครงสร้างประโยค**

1.2 การวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการวิจัยนี้

1.2.1 พระยาอุปกิตศิลปสาร ไค้กล่าวถึง วลี ไว้ในหนังสือ หลักภาษาไทย ตอนวากยสัมพันธ์ ว่า

"...วลีนั้น ไค้แตกคุ่มแห่งคำหมู่หนึ่ง ๆ มีจำนวนคำตั้งแต่ 2 คำขึ้นไปและไม่มี ความครบที่จะเป็นประโยคไค้ จะขึ้นต้นด้วยคำชนิดไค้ก่อนไค้ และมีคำพ่วงทาย ออกไปอีกคำหนึ่ง หรือมากกว่าไค้ เรียกว่า วลี ทั้งสิ้น ข้อสำคัญที่จะสังเกตก็ คือไม่ใช่คำประสม คือ เป็นคำต่อคำที่ขึ้นติดต่อกัน และมีเนื้อความเกี่ยวเนื่องกัน ด้วยเพื่อสะดวกแก่การจดจำ ทานจึงตั้งชื่อตามชนิดของคำที่อยู่ข้างหน้า ตัวอย่าง วลีที่มีนามอยู่ข้างหน้า เช่น นก-ขุนทอง ก็เรียก นามวลี สรรพนามอยู่ข้างหน้า เช่น ข้าพระบาท-บุคคล ก็เรียกสรรพนามวลี เป็นต้น ทั้งจะจำแนกชื่อวลีต่าง ๆ ไว้พอเป็นที่สังเกตต่อไปนี้

ก. นามวลี มีลักษณะต่างกัน ดังนี้

- (1) นามวลี ซึ่งมีสามานยนามชนิดย่อยตามหลัง เช่น ไก่แจ้... ฯลฯ
- (2) นามวลี ซึ่งมีวิสามานยนามตามหลัง เช่น นาย-ยง... ฯลฯ
- (3) นามวลี ซึ่งมีลักษณะนามนำหน้าสังขยา เช่น รูปเดี่ยว... ลำหนึ่ง

¹ในวิทยานิพนธ์เล่มนี้ถือว่า "รูปเดี่ยว" เป็นหน่วยจำนวน, หน้า 63-66.

(ถ้ามีสิ่งขยาขึ้นหน้า เช่น สองดำ เรียก วิเศษณ์วลี)

(4) นามวลี ซึ่งมีคำประกอบส่วนท้ายของคำประสม เช่น ชาวนา-
ชาวสาละ..."¹

หน้าที่ของวลี ตามที่แสดงมาแล้วว่า ภาษาไทยเรานิยมใช้วลีแทนคำ
เป็นพื้น ดังนั้นคำมีหน้าที่อย่างไร วลีก็มีหน้าที่อย่างเดียวกับคำเหมือนกัน
คงจะเห็นได้ตามตัวอย่างดังต่อไปนี้

ก. "นกเขาชวาบิน" นก-เขา-ชวา เป็นนามวลี บทประธาน

ข. "ฉันพบสามเณรยง" สามเณร-ยง เป็นนามวลี บทกรรม

ค. "ข้าเมืองยุคลบาท ขอถวายชีวิต" ข้า-เมืองยุคลบาท เป็น
สรรพนามวลีบทประธาน

ง. "เขา จักไต่กิน ข้าวรอน" จัก-ไต่-กิน เป็นกริยาวลี ในภาค
แสดง

จ. "ฉันไม่ชอบ ทำงานหนัก" ทำ-งาน-หนัก เป็นกริยาวลี บทกรรม

ฉ. "เขาสร้างถนน ยาวสามกิโลเมตรเศษ" ยาว-สาม-กิโลเมตร-
เศษ เป็น วิเศษณ์วลี ขยายบทกรรม

ช. "คน ในบ้าน หลับแล้ว" ใน-บ้าน เป็นบุพบทวลี ขยายประธาน^{บท}

ซ. "ถึง ฝนตก ฉัน ก็ จักไป" ถึง-ก็ เป็นสันธานวลี (คาบ) เชื่อม
ประโยค..."²

¹พระยาอุปกิตศิลปสาร, หลักภาษาไทย (ตอนวากยสัมพันธ์), (พระนคร:
ไทยวัฒนาพานิช, 2499), หน้า 11-12.

²เรื่องเดียวกัน, หน้า 121-22.

1.2.2 นายกำชัย ทองหล่อ ไคกลาวถึง วลี ไว้ในหนังสือ หลักภาษาไทย ว่า

"...วลี คือ กลุ่มคำที่เรียงติดต่อกันเป็นระเบียบ และมีกระแสความเป็นที่หมายรูกันไต่ แต่ไม่ไต่ความครบบริบูรณ์ คำหน้ามารวมไว้เป็นวลีนั้นอย่างน้อยต้องมี 2 คำ อย่างมากไม่จำกัด วลีจะไต่ตามลำพังไม่ไต่ตองไต่เป็นส่วนหนึ่งส่วนใดของประโยค..."¹

นายกำชัย ทองหล่อ อธิบายเรื่อง นามวลี และ หน้าที่ของวลี เหมือนกับของ พระยาอุปกิตศิลปสาร ผู้เขียนจึงจะไม่ยกมากล่าวซ้ำอีก

1.2.3 ดร.วิจินตน์ ภาณุพงศ์ ไคกลาวถึงวลี และ นามวลี ไว้ในวิทยานิพนธ์ คุณภีบัณฑิต เรื่อง Inter-Sentence Relations in Modern Conversational Thai ไว้ดังนี้

"...นามวลี หมายถึง คำนามคำเดียว คำนามกับส่วนขยาย คำสรรพนาม คำเดียว หรือคำสรรพนามกับส่วนขยาย ซึ่งทำหน้าที่เป็นหน่วยประโยคประเภทนามหน่วยใดหน่วยหนึ่งใน 4 หน่วย ดังต่อไปนี้ คือ หน่วยประธาน (Subject) หน่วยกรรมตรง (Direct Object) หน่วยกรรมรอง (Indirect Object) และหน่วยนามพิเศษ (Nomen)"²

¹ นายกำชัย ทองหล่อ, หลักภาษาไทย, (พระนคร: ไทยการพิมพ์, 2495), หน้า 475-479.

² Vichin Panupong, Inter-Sentence Relations in Modern Conversational Thai, (Bangkok: The Siam Society, 1970), p. 43.

ส่วนประกอบของนามวลี ซึ่ง ดร.วิจิตรเรียกว่า หน่วยนามวลีนั้น มี 5 หน่วย ซึ่งเขียนไคกลางแต่พอเป็นสังเขป ดังนี้ คือ

1. หน่วยหลัก (The Head ใช้อักษรย่อว่า H)
2. หน่วยวลีกรรม (The Intransitive Modifier ใช้อักษรย่อว่า Mi)
3. หน่วยวลีเสริม (The Adjunctive Modifier ใช้อักษรย่อว่า Ma)
4. หน่วยบอกจำนวน (The Quantifier ใช้อักษรย่อว่า Q)
5. หน่วยบอกกำหนด (The Determinative ใช้อักษรย่อว่า D)

หน่วยนามวลีทั้ง 5 หน่วยนี้ประกอบกันเป็นนามวลีได้ดังนี้

- | | |
|--------------|---|
| 1. H | เช่น ชาว |
| 2. H Mi | เช่น กระทะ / ใหญ่ |
| 3. H Q | เช่น กุญแจ / ดอกหนึ่ง |
| 4. H D | เช่น จาน / นี้ |
| 5. H Mi Q | เช่น เข็ม / ใหญ่ / เล่มหนึ่ง |
| 6. H Q Mi | เช่น เนื้อ / 2 ชิ้น / ใหญ่ |
| 7. H Mi D | เช่น ขอน / แดง / นี้ |
| 8. H Q D | เช่น บาน / สามหลัง / ไท |
| 9. H D Q | เช่น รถ / นี้ / คันเดียว |
| 10. H Mi Q D | เช่น โตะ / กลม / ตัวแรก / นั้น |
| 11. H Mi D Q | เช่น รถ / เล็ก / นี้ / คันเดียว |
| 12. H Q Mi D | เช่น เนื้อ / 2 ชิ้น / ใหญ่ / นี้ ¹ |

¹Vichit Panupong, Inter-Sentence Relations in Modern Conversational Thai, (Bangkok: The Siam Society, 1970), p.69-76.

โครงสร้างของนามวลีข้างต้นนี้ ประกอบด้วยหน่วยนามวลี 4 หน่วย คือ หน่วยหลัก หน่วยวลีกรรม หน่วยบอกจำนวน และหน่วยบอกกำหนด ยังมีโครงสร้างอื่น ๆ ที่มีหน่วยวลีเสริมเป็นหน่วยขยายควย ซึ่งอาจเติมหน่วยวลีเสริมลงในโครงสร้างที่ปรากฏข้างบนนี้ได้ ดร.วิจินต์ อธิบายว่า "ตำแหน่งของหน่วยวลีเสริมจะอยู่ท้ายนามวลีเสมอ ยกเว้นแบบโครงสร้างที่ 4 ดังจะไต่ถลาไปถึงข้างล่างนี้ แบบโครงสร้างของนามวลีซึ่งมีหน่วยวลีเสริมอยู่ควยมีดังนี้ คือ

- | | |
|-----------------|---|
| 1. H Ma | เช่น หนังสือ / ส่วนมาก |
| 2. H Mi Ma | เช่น นาฬิกา / เรือนใหญ่ / ตามปกติ |
| 3. H Q Ma | เช่น รถ / คันหน้า / นากลัว |
| 4. H Ma Q | เช่น ไช / ที่จริง / สามใบ |
| 5. H D Ma | เช่น บ้าน / นั้น / คินนี้ |
| 6. H Mi Q Ma | เช่น เข็ม / ใหญ่ / เล่มหนึ่ง / เมื่อกี้ |
| 7. H Q Mi Ma | เช่น เนื้อ / 2 ชิ้น / ใหญ่ / ในจาน |
| 8. H Mi D Ma | เช่น หอง / เล็ก / นี้ / ธรรมดา |
| 9. H Q D Ma | เช่น เก้าอี้ / ตัวแรก / นั้น / เมื่อกี้ |
| 10. H D Q Ma | เช่น กระเป๋า / นั้น / สองใบ / วันนี้ |
| 11. H Mi Q D Ma | เช่น หนังสือ / เล่มหนา ๆ / สามเล่ม / นี้ / ธรรมดา |
| 12. H Mi D Q Ma | เช่น รถ / เล็ก / นี้ / คันเดียว / นากลัว |
| 13. H Q Mi D Ma | เช่น เนื้อ / สองชิ้น / ใหญ่ / นี้ / ปกติ ¹ |

¹Vichin Panupong, Inter-Sentence Relations in Modern Conversational Thai, (Bangkok: The Siam Society, 1970), p.76-82.

หมายเหตุ ในการแสดงปรากฏการณ์วิชาโครงสร้างของภาษาไทย ซึ่งเป็นวิชาหนึ่งในหลักสูตรการศึกษาปริญญาอักษรศาสตรมหาบัณฑิต คร. วรจินต์ ภาณุพงศ์ ได้ตัดโครงสร้างของนามวลีที่มีหน่วยวลีเสริม เป็นหน่วยขยายหน่วยหลักจาก 13 โครงสร้าง เหลือเพียง 5 โครงสร้าง ดังนี้

1. H Ma เช่น หนังสือพิมพ์/เมื่อวาน
2. H Mi Ma เช่น เด็ก/คนเล็ก/ในสนาม
3. H Ma Q เช่น กระโปรง/สมัยก่อน/บางตัว
4. H Mi Q Ma เช่น जान/เล็ก/สองใบ/บนโต๊ะ
5. H Q Mi Ma เช่น जान/สองใบ/เล็ก/บนโต๊ะ

1.2.4 คร. เฉลา ไชยรัตนะ ได้พูดถึงเรื่อง " นามวลี " ไว้ในวิทยานิพนธ์เรื่อง A Comparative Study of English and Thai Syntax ไว้ดังนี้

" Infact, the Pl.๓ class may be very well considered as a subclass of nouns since it behaves, on occasion, similarly to a noun. That is to say, it can be immediately followed by Adj P.+ Adv_{1,2} + No + Cl,..."¹

¹ Chalao Chaiyaratana, A Comparative Study of English and Thai Syntax, (Ph.D, Thesis, Indiana University, 1961), p. 122.

และปรากฏในทฤษฎีโครงสร้างดังนี้

46. $NF \rightarrow NF_{an} ; Na_{in}$ ¹

$Na_{an} ; Na_{in}$

48. $Na_{\begin{matrix} an \\ in \end{matrix}} \rightarrow \langle Pl.m \rangle + \begin{bmatrix} \langle Ad_{an} \rangle \\ \langle Ad_{in} \rangle \end{bmatrix} + \begin{bmatrix} N_{an} \\ N_{in} \end{bmatrix} + \langle Adj P \rangle +$

$\langle Adv_{1,2} \rangle + \langle No + Cl \rangle$ ²

54. $Ad_{an} \rightarrow$ ^{คน} khun, ^{อา} acan, ^{ตา} ta, ^{ยาย} yay ³

$Ad_{in} \rightarrow$ ^{อัย} ay, ^{อี} i

50. $Na_{in} \rightarrow N_1^4, N_1^2, N_1^0, N_2, N_3$ ⁴

¹ Chalao Chaiyaratana, A Comparative Study of English and Thai Syntax, (Ph.D.Thesis, Indiana University, 1961), p.8.

² Ibid.

³ Ibid., p.9.

⁴ Ibid.

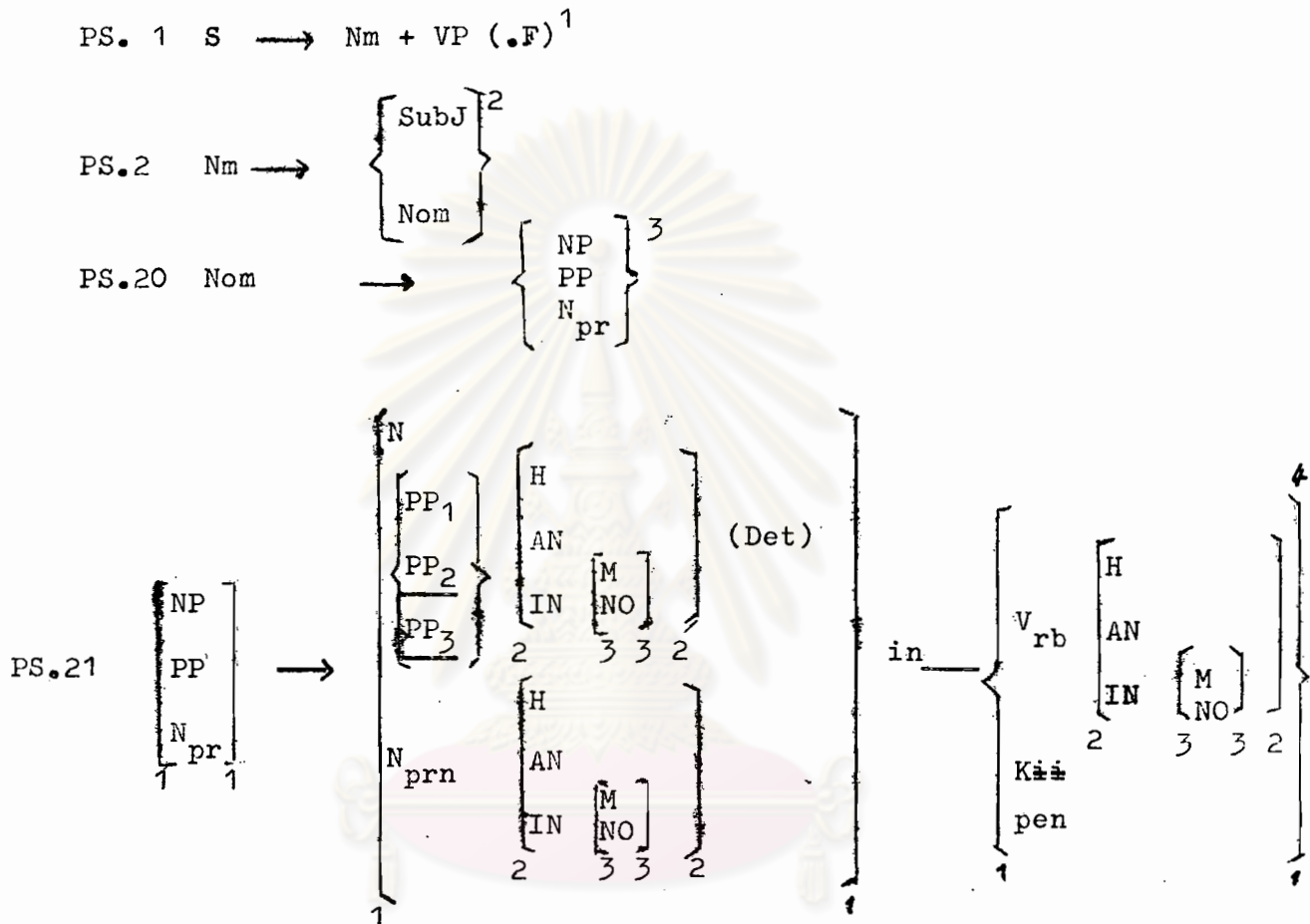
49. Na_{an} → N₁¹, N₁³¹
62. Pl.m → ^{พวก}phuak 'group'²
91. N₁¹ → ^{พระเจ้า}phra - ^{มหาราช}maha - ^{กาสะ}kasat } 'king'
^{พระเจ้า}phra - ^{คำ}caw - ^{พินดี}phandin }
92. N₁² → ^{สุนัข}sunak 'dog'
93. N₁³ → ^{นัก}nak-V 'agent noun'
^{ช่าง}chan - ^{ตัด}tat - ^{ผ้า}saa 'tailor, dressmaker'
^{เสนา}senā 'courtier'
^{ใคร}khray ^{ใคร}ใคร 'who, someone'³

¹Chalao Chaiyaratana, A Comparative Study of English and Thai Syntax, (Ph.D. Thesis, Indiana University, 1961) p.8.

²Ibid., p.10

³Ibid., p.14.

ดร.อุคม วโรตมสิขคิตต์ ได้กล่าวถึงนามวลีไว้ในวิทยานิพนธ์ เรื่อง
Thai Syntax: An Outline ดังนี้



¹Udom Warotamasikkhadit, Thai Syntax: An Outline
 (Ph.D. Thesis, University of Texas, 1963), p.6.

²Ibid., p.7.

³Ibid., p.17.

⁴Ibid., p.18.

1.3 ความมุ่งหมายในการวิจัย

- 1.3.1 เพื่อศึกษาโครงสร้างของนามวลีในภาษาไทยตามหลักภาษาศาสตร์
- 1.3.2 ตั้งกฎโครงสร้างของนามวลีพร้อมทั้งกฎปริวรรตของนามวลีในภาษาไทย ตามทฤษฎีปริวรรต (Transformations)¹
- 1.3.3 จัดหมวดหมู่หน่วยขยายคำนามที่เป็นหน่วยหลักในนามวลี โดยดูตำแหน่งของคำขยายในรูปโครงสร้างลึกเป็นสำคัญ
- 1.3.4 ให้ลักษณะประจำคำ (features) และให้เขตประยุกต์ของคำต่าง ๆ (area of application) ในหมวดคำ คือ หมวดคำนาม หมวดคำจำนวน หมวดคำกำหนด และหมวดคำกริยากรรมยอย ทั้งนี้ผู้เขียนมุ่งที่จะกำหนดเฉพาะในนามวลีเท่านั้น ไม่ได้กินความไปถึงวลีอื่น ๆ

1.4 ขอบเขตของการวิจัย

- 1.4.1 ศึกษาโครงสร้างของนามวลีที่ประกอบด้วยหน่วยหลักที่เป็นคำนาม และหน่วยขยายหน่วยหลัก ซึ่งจะกล่าวเฉพาะหน่วยวลีกรรม² หน่วยจำนวน³ หน่วยกำหนด⁴ และประโยคลดฐานะ⁵ เท่านั้น

¹ ดูคำอธิบายเรื่อง "ทฤษฎีปริวรรต" ในบทที่ 1 หน้า 3, ข้อ 1.1

² ดูคำอธิบายหน้า 99-111.

³ ดูคำอธิบายหน้า 36-76.

⁴ ดูคำอธิบายหน้า 76-86.

⁵ ดูคำอธิบายหน้า 86-99.

1.4.2 ศึกษาเฉพาะนามวลีที่ใช้ในภาษาพูดเท่านั้น ภาษาพูดหมายถึง ภาษาที่ใช้ระหว่างบุคคลธรรมดาสามัญ มิได้คลุมไปถึงภาษาในวรรณคดีหรือราชาศัพท์ แต่ในบางกรณี เช่นในการวิจัยโครงสร้างลึก (deep structure) ผู้เขียนมีความจำเป็นต้องยกตัวอย่างภาษาเขียนในบทหรือแถวจากวรรณคดีบางเรื่อง เพื่อเป็นเครื่องยืนยันความถูกต้องของโครงสร้างลึกนั้น ๆ ผู้เขียนเข้าใจว่าแม้โครงสร้างลึกจะเป็นสมมุติฐาน แต่ผู้เขียนต้องมีเหตุผลเพียงพอที่จะอธิบาย นอกจากนี้ศาสตราจารย์ ม.ล.จิรายุ นพวงศ์ ได้ให้ความเห็นว่า แม้อาษาเขียนจะแตกต่างจากภาษาพูดก็จริง แต่ภาษาเขียนก็เป็นสิ่งที่พัฒนามาจากภาษาพูด

1.5 เครื่องหมายที่ใช้ในวิทยานิพนธ์เรื่องนี้

1.5.1 เครื่องหมายที่ใช้ในการอธิบายทั่วไป

- ก) /.../ ใช้คั่นหรือแยกนามวลีออกจากกริยาให้เห็นเด่นชัด เช่น / เด็ก 2 คน / วิ่งเล่น
- ข) (สัญลักษณ์) ใช้ขีดเส้นใต้คำ หรือความที่ยกขึ้นกล่าวถึง หรือยกเป็นตัวอย่างประกอบคำอธิบาย เช่น คำ หนึ่ง เป็นคำจำนวนที่มีลักษณะ...
- ค) เวนวรรค เพื่อแยกหน่วยโครงสร้างแต่ละหน่วยออกจากกัน

1.5.2 เครื่องหมายที่ใช้ในการอธิบายกฎโครงสร้างและกฎปริวรรต

- ก) \longrightarrow อ่านว่า คือ เครื่องหมายเช่นนี้ใช้ในกฎโครงสร้าง
- ข) \implies อ่านว่า เปลี่ยนเป็น เครื่องหมายนี้ใช้ในกฎปริวรรต
- ๑) (.....) คำ หรือสัญลักษณ์ที่อยู่ในเครื่องหมาย นขลิขิต ในกฎโครงสร้างหรือกฎปริวรรต หมายความว่า เป็นคำหรือสัญลักษณ์ที่จะมีหรือไม่มีก็ได้ในโครงสร้างนั้น ๆ

ง) คำ หรือ เครื่องหมายที่อยู่นอกเครื่องหมายชนิดขีด ในกฎโครงสร้าง หรือกฎปริวรรตน์ หมายความว่า เป็นคำหรือสัญลักษณ์ที่ต้องมีในโครงสร้างนั้น ๆ จะขาดไม่ได้

จ) **نقطه** คำ หรือสัญลักษณ์ที่รวมอยู่ในเครื่องหมายนี้ จะปรากฏในกฎปริวรรตน์ เมื่อต้องการรวมคำหรือสัญลักษณ์เหล่านั้นไว้ด้วยกัน



ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย